

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060103

DOM
2017-03-20
Stockholm

Mål nr
M 10213-16

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljööverdomstolen, dom 2016-11-01 i mål nr M 4404-16,
se bilaga A

KLAGANDE

Norups Gård AB

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län

SAKEN

Begäran om nedsättning av tillsynsavgift för år 2015

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 1329691

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: svea.hovratt@dom.se www.svea.se		

BAKGRUND

Norups Gård AB har tillstånd för att tillverka 10 000 ton biobränsle/RME och 1 000 ton behandlingsmedel för utsäde samt för att blanda 3 000 ton kemiska produkter och för fyllning av 12 000 ton externt tillverkade kemiska produkter. Tillsynsavgiften för år 2015, vilken enligt tillämpliga övergångsbestämmelser skulle uppgå till 74 procent av hela avgiftsbeloppet på 78 000 kr, uppgick till 57 720 kr. I januari 2016 begärde bolaget att länsstyrelsen skulle sätta ned bolagets tillsynsavgift för år 2015. Länsstyrelsen avslög bolagets begäran. Bolaget överklagade beslutet till mark- och miljödomstolen, som avslög överklagandet.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Norups Gård AB har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska sätta ned tillsynsavgiften för år 2015 i första hand till 7 725 kr och i andra hand till 15 450 kr. Bolaget har anfört detsamma som i mark- och miljödomstolen samt utöver det gjort följande tillägg och förtydliganden: Mark- och miljödomstolen har inte prövat avgiftens skälighet. Avgiften är oskälig och står inte i proportion till den bedrivna verksamhetens omfattning. Eftersom avgiftskoden, och därmed tillsynsavgiften, är densamma oberoende av produktionsvolym, har det inte funnits anledning för bolaget att ansöka om tillstånd med en lägre produktionsvolym.

Länsstyrelsen i Skåne län har motsatt sig ändring.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är om det finns skäl att sätta ner den tillsynsavgift som bolaget ska betala för år 2015. En sådan avgift får i det enskilda fallet minskas eller efterskänkas med hänsyn till tillsynsbehovet eller annan särskild omständighet (9 kap. 3 § förordningen [1998:940] om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken).

Tillsynsavgiften är en schabloniserad avgift som är avsedd att täcka både direkta och indirekta kostnader för tillsynsverksamheten, vilket även innefattar poster som inte är

direkt knutna till tillsynen i det enskilda fallet. Det krävs därför att tillsynsbehovet avviker väsentligt från vad som är normalt i branschen för att avgiften ska kunna sättas ned med hänsyn till det individuella tillsynsbehovet (jfr prop. 1997/98:45 del 2 s. 288 och rättsfallet MÖD 2003:40). Dessutom bör avgiften endast sättas ned om uttag av full avgift framstår som klart oskäligt (se rättsfallet MÖD 2003:68).

Att bolaget inte har eller under del av året inte har kunnat utnyttja tillståndet fullt ut kan i sig inte antas medföra att behovet av tillsyn över verksamheten har minskat väsentligt (jfr rättsfallet MÖD 2003:40). De av bolaget åberopade omständigheterna att produktionsanläggningen brann ner under sommaren år 2014 och att en ny anläggning uppfördes under första delen av år 2015 talar snarare för att så inte varit fallet. Att tillsynsavgiften för verksamheten är densamma oberoende av produktionsvolym indikerar dessutom att produktionsvolymen saknar avgörande betydelse för tillsynsbehovets omfattning. Det har inte heller framkommit att den faktiska tillsynen år 2015 väsentligen har understigit vad som är normalt för branschen. Det finns därför inte skäl att sätta ner tillsynsavgiften med hänsyn till tillsynsbehovet.

Inte heller vad bolaget i övrigt har anfört, bl.a. om avsaknad av ekonomiska incitament för att bedriva den tillståndsgivna verksamheten, innebär att det är klart oskäligt att ta ut full tillsynsavgift. Det saknas därför skäl att sätta ned tillsynsavgiften. Överklagandet ska alltså avslås.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Anna Tiberg, Gösta Ihrfelt och Christina Ericson samt tf. hovrättsassessorn Elin Samuelsson, referent.

Föredragande har varit hovrättsfiskalen Hannah Grahn.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:3

DOM
2016-11-01
meddelad i
Växjö

Mål nr M 4404-16

KLAGANDE
Norups Gård AB

MOTPART
Länsstyrelsen i Skåne län

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsens i Skåne län beslut den 5 september 2016 i ärende nr 555-864-16, se bilaga 1

SAKEN
Begäran om reduktion av miljötillsynsavgift för år 2015

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 381749

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 130 E-post: mmd.vaxjo@dom.se www.vaxjotingsratt.domstol.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) beslutade den 5 september 2016, dnr 555-864-16 att avslå begäran från Norups Gård AB (bolaget) om nedsättning av miljötillsynsavgift för år 2015.

Bolaget har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska bestämma tillsynsavgiften till 15 450 kronor per helt år samt halvera avgiften för år 2015. Till stöd för sitt yrkande har bolaget angett i huvudsak följande.

Särskilda omständigheter

Länsstyrelsen har i sitt beslut helt bortsett från 9 kap 3 § i förordning (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken.

Tillståndet för verksamheten i Knislinge medger tillverkning av högst 10 000 ton rapsolja per år. När tillståndet söktes år 2008 fanns goda förutsättningar för tillverkning av RME för användning som fordonsbränsle. Förutsättningarna har sedan försämrats genom oförutsebara förändringar av dieseloljepriset och ändrad skattelagstiftning. Efter förändringarna har bolagets tillverkning av RME främst motiverats av att bolaget utvecklat miljöanpassade produkter baserade på RME såsom betningsmedel samt släpp- och smörjmedel.

Produktionen av RME uppgick år 2014 till 42 ton. År 2015 förekom ingen tillverkning då bolaget avvaktar slutligt beslut om tillsynsavgift. Inte heller under innevarande år har bolaget tillverkat någon RME. Verksamhetens behov av RME-råvara tillgodoses genom inköp och bolagets fordon tankas på externa tankställen.

Om den av länsstyrelsen beslutade tillsynsavgiften kvarstår avser bolaget att upphöra med RME-tillverkning eftersom tillsynsavgiften är alltför betungande för att motivera att den småskaliga produktionen återupptas. Vid en tillverkningsvolym på 100 ton per år motsvarar kostnaden för den fulla avgiften 780 kronor per tillverkat ton produkt. Miljömässigt innebär avveckling av RME-produktionen en försämring då det inte längre finns tillgång till hållbart bränsle för ett antal fordon. Ur miljösynpunkt är det dock av väsentligt större betydelse att drivkrafterna för fortsatt utveckling av RME-baserade produkter för olika sektorer minskar, liksom utvecklingen av gårdsanpassade anläggningar för RME-produktion.

Bolagets produktionsbyggnad förstördes helt i en eldsvåda den 24 juli 2014. Den tillståndspliktiga verksamheten kunde därmed inte bedrivas innan anläggningen återuppbyggts, vilket tog i det närmaste ett år. Då det följaktligen inte bedrevs någon tillståndspliktig verksamhet under första halvåret 2015 är det rimligt att tillsynsavgiften för året halveras.

Behovet av tillsyn

Verksamheten har aldrig orsakat några störningar för kringboende eller någon särskild insats från tillsynsmyndigheten. Tillverkningen av RME har under senare år gått från mindre än 50 ton per år till noll. Tillsynsbehovet är således minimalt. Även om tillverkningen återupptas men uppgår till något hundratal ton per år måste rimligen behovet av tillsyn vara mycket begränsat.

Tillsynen av den övriga verksamheten som innebär blandning av kemiska produkter, avviker inte väsentligt från motsvarande tillsynsbehov vid liknande relativt småskaliga anläggningar. Inom denna del av verksamheten förekommer inte användning eller tillverkning av någon produkt som, enligt Kemikalieinspektionens föreskrifter, är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med riskfraser som ingår i faroklasserna ”mycket giftig”, ”giftig”, ”frätande”, ”cancerframkallande”, ”mutagen”, ”reproduktionstoxisk” eller ”miljöfarlig”.

Blandningen av kemiska produkter ingår i samma verksamhetsgrupp som RME-tillverkningen och ingår därmed i beräkningen av prövnings- och tillsynsavgiften. Under 2015 blandades mindre än 200 ton produkter. Även kemikalieblandningen är således av mycket begränsad omfattning.

Avgiftens storlek

Verksamhetskoden för anläggningen är 24.40. Bolaget hänvisar härvid till vad som anförts i dess skrivelse till länsstyrelsen den 22 december 2015. Tillsynsavgiften för anläggningen är beroende av hur produkten används. Avgiften blir lägre om den tillverkade volymen används som råvara för biogasproduktion istället för att användas som bränsle för egna fordon eller som råvara vid blandning av kemiska produkter. I båda fallen är användningen av RME fördelaktig ur ett miljöperspektiv. Bolagets anser att avgiften bör jämföras med motsvarande tillverkning av RME för användning som råvara vid biogasframställning.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning. Verksamheten har klassats korrekt, och det är liksom länsstyrelsens angett, tillståndets omfattning som ska vara avgörande för tillsynsavgiftens storlek. Vad bolaget i övrigt anført ändrar inte den bedömningen. Överklagandet ska därmed avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 22 november 2016.

Marie Gerrevall

Carl-Philip Jönsson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Marie Gerrevall, ordförande, och tekniska rådet Carl-Philip Jönsson. Föredragande har varit beredningsjuristen Nils Dahlström.